

i Finansudvalget for at gennemføre en saadan Bevilling.

Dernæst er der Spørgsmaalet om Præstegaardsudstykningsen og den Kritik, det ærede Medlem Hr. Olufson rettede mod Ministeriets Praksis og mod den Del af denne Praksis, som jeg bærer Ansvar for, efter at jeg har overtaget Kirkeministeriet. Saa vidt jeg opfattede det, nævnte det ærede Medlem ikke den Præstegaard ved Navn, som han særlig tænkte paa, men det var mig dog ganske klart, at det var Asfærg Præstegaard ved Randers. Det ærede Medlem udtalte, at Ministeriet dér ikke havde holdt sig Lovens Ord efterrettelig med Hensyn til Udstykning. Jeg maa deroverfor hævde, at man med Hensyn til Asfærg Præstegaard i Virkeligheden er gaaet frem efter Lovens Bydende; men Sagen ser naturligvis noget anderledes ud, naar man ser den fra Jordlovsudvalgets Synspunkt end fra Kirkeministeriets, i alt Fald hvis Ministeriet har den Opfattelse, som jeg vedkender mig, at det maa være Ministeriets Opgave at bevare al den Jord ved Præstegaardene, som Loven tillader. Jeg tror, at det vil kunne faa Betydning en Gang i Fremtiden, om man følger det Princip. Det vil kunne blive af stor Betydning ogsaa for Sognemenighederne, ikke mindst under en mulig kommende Adskillelse mellem Kirke og Stat. Jeg er noget betænkelig ved at konvertere Jord med Kapital, og jeg er derfor meget opsat paa at gøre det yderste, der kan gøres, for at bevare det, som Loven tilkender Sognene Ret til at bevare af Præstegaardsjorden, nemlig 12 ha middelgod Agerjord. Jeg kan ikke erkende, at der ved Udstykningen af Asfærg Præstegaard er gaaet anderledes til Værks, naar man holder dette Princip in mente, end at Lovens Ord er blevet fulgt. Det ligger saaledes, at Ministeriet allerede i September 1926, inden jeg overtog Kirkeministeriet, havde approberet en Udstykning, der var indstillet af Menighedsraadet og Præstegaardskommissionen. Der kan neppe rettes berettiget Kritik mod, at Ministeriet benytter sig af den Stilling og bærer det Ansvar, som Loven har givet Ministeriet, at det er Ministeriet, der skal approbere. Saaledes er Lovens Ord, som det ærede Medlem ogsaa ved. Kirkeministeriet billigede en Udstykning, der tilkendte ca. 60 Tdr. Land, ca. 33 ha, til Udstykning, saaledes at der ved Præstegaarden efter den Aftale, der blev truffet i September 1926, foruden Gaardsplads og Have paa 1 Td. Land, en Toft paa ca. 2 Tdr. Land, Engen Kjelmose paa 3 Tdr. Land og en Tørvemose paa 2 Tdr.

Land netop blev det tilbage, som Loven taler om, de 12 ha, ca. 22 Tdr. Land. Da Jordlovsudvalget ikke var tilfreds med denne Form for Udstykning og fremsatte Kritik over Sagen, blev der truffet en ny Overenskomst, hvorved der blev udstykket en lille Smule mere, altsaa blev tilbage ved Præstegaarden en lille Smule mindre. Men det, som Jordlovsudvalget foreslog, lod ikke en Gang 19 Tdr. Land tilbage ved Præstegaarden. Man havde taget med i sin Beregning et ret stort Vejareal, Præstegaardens Have og Gaardsplads, man havde ogsaa medregnet Engen Kjelmose og en i Parcel Nr. 2 beliggende Mose. Dette sidste er i hvert Fald ikke berettiget efter Udstykningsloven. Det er klart, at hverken det Areal, der gaar til Vej, eller den Grund, der omfattes af Have og Gaardsplads, hører med til det, der kan kaldes Agerland ved Præstegaarden. Der blev, som sagt, efter Jordlovsudvalgets Forslag knap 19 Tdr. Land tilbage ved Præstegaarden, og dette er ikke i Overensstemmelse med Jordloven, dersom man ikke vil fortolke de 12 ha middelgod Jord lig med 6 ha boniteret Maal, og Ministeriet kan ikke godkende som en Hovedregel, at det skal fortolkes saaledes. Der er i Virkeligheden ikke i Loven Tale om Bonitering, der er Tale om middelgod Agerjord, og dette maa ses baade under Hensyn til Egnens Forhold og tillige under det Hensyn, at det ikke skal være en almindelig Jordvurdering, der skal anlægges hver Gang. Der maa skaffes Plads til, at der kan blive en Lod tilbage ved Præstegaarden, som en Gang kan faa den allerstørste Betydning netop for Sognet selv og for Befolkningen, hvis den fremdeles agter at bevare sit Kirkeliv og have nogen Basis for det. Og det maa ikke tages Ministeriet ilde op, at det ønsker at bevare det Aktiv, som kan blive tilbage.

Naar det ærede Medlem Hr. Olufson gjorde gældende, at naar Menighedsraadet var enigt med Jordlovsudvalget om Sagen, saa burde i hvert Fald Ministeriet ikke modsætte sig det, kan jeg heller ikke ubetinget godkende dette Synspunkt. Det vil naturligvis veje meget stærkt for Ministeriets Betragtning, at Menighedsraadet kan billige den Udstykningsplan, som ligger for, men det kan ikke være det ene afgørende for Ministeriet. Til syvende og sidst har Ministeriet Ansvar og Retten til at godkende eller ikke-godkende Udstykningen, og jeg kunde tænke mig, at Ministeriet mod Menighedsraadet maatte nægte Godkendelse, hvis man i Ministeriet mente, at det var imod den virkelige kirkelige Tarv, at